

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2023-04- Nr.

Į 2023-03-21 Nr. (23.1E-55) STAP-204

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 5, 10, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-1904 3, 4, 5 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO II¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 5, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – Įstatymo projektas) ir [Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo II¹ skyriumi įstatymo projektą](#) (toliau – Projektas, toliau kartu – Įstatymų projektai), teikia teisinę išvadą.

1. Siekiant teisės normų apibrėžtumo taikymo laike, Įstatymo projekto 5 straipsnis turėtų būti pildomas nuostata, nustatančia, kurios konkrečios nuostatos taikomos apskaičiuojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių socialinio draudimo įmokas.

2. Sistemiškai vertinant Projekto 1 straipsnio 1 dalimi teikiamų nuostatų formuluotes, siūlytina įvertinti, ar atitinkamai neturėtų būti pildomas ir Įstatymo projektas, juo keičiant galiojančią Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalį.

3. Įvertinus Projekto 1 straipsnio 2 dalimi teikiamą siūlymą tiek, kiek jis susijęs su nuostata „įskaitant įgytą užsienyje“, pastebėtina, kad Įstatymų projektų rengėjai nepateikia informacijos, kokios problemos kyla šiuo metu, kai pagal galiojančią teisinę reguliavimą į nedarbo draudimo stažo laikotarpius neįskaitomas užsienyje įgytas nedarbo draudimo stažas. Be kita ko, Įstatymų projektų rengėjai nenurodo, ar, priėmus Projektą bei siekiant išvengti jo nuostatų deklaratyvumo, bus pakankamos ir tinkamos priemonės tokią nuostatą įgyvendinti praktikoje. Pagaliau svarstyтина, ar analogiškos nuostatos nereikėtų numatyti ir kitas socialinio draudimo rūšis reglamentuojančiuose įstatymuose. Prašytina atitinkama informacija pildyti Įstatymų projektų aiškinamąjį raštą.

4. Sistemiškai įvertinus Projekto 2 straipsnį, Projekto 3 straipsnį kartu su Projekto 5 straipsniu, kuriuo Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymas pildomas nauju 15¹ straipsniu (toliau – Įstatymo 15¹ straipsnis), siūlomos nuostatos turėtų būti tikslinamos. Įstatymo 15¹ straipsnio 5 dalimi, preziumuotina (aiškinamajame rašte tiesiogiai neatskleista), siekiama nustatyti nedarbo draudimo stažo „sumavimo“ laikotarpius, priklausomai nuo to, kuriai asmenų grupei priklausė asmuo, t. y. siekiama nustatyti taisykles, taikytinas ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims, ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo 15¹ straipsnio 5 dalies nuostata iki taško turėtų būti taikoma visiems Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnyje nurodytiems asmenims ir dėstoma kitoje Projekto vietoje (labiau susijusioje turiniu), o ne Įstatymo 15¹ straipsnyje, kuris skirtas tik Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 2

punkte nurodytų asmenų nedarbo draudimo reguliavimo specifikai. Be kita ko, nors Įstatymo 15¹ straipsnio 5 dalies 2 punkto nuostata nukreipia į Nedarbo socialinio draudimo įstatymo II skyrių, kurio struktūrinė dalis yra ir 5 straipsnis, tačiau Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnyje (Projekto 3 straipsnis) kalbama tik apie Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodytus asmenis ir jų teisę į nedarbo draudimo išmoką. Be to, šiomis nuostatomis būtų nustatyta, jog asmens teisė į nedarbo draudimo išmoką būtų vertinama tuo pat metu taikant dvi Nedarbo socialinio draudimo įstatymo nuostatas: pagal Įstatymo 15¹ straipsnio 5 dalies 2 punktą ir pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalį (Projekto 3 straipsnis). Manytina, toks vertinimas būtų nepagrįstas ir neproporcingas. Atsižvelgiant į tai, kartu siūlytina vertinamas nuostatas tikslinti ir šiuo aspektu, pavyzdžiui, analogišku Įstatymo 15¹ straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytu būdu, įtvirtinant nuorodą ne į visą Nedarbo socialinio draudimo įstatymo skyrių, bet į konkrečius straipsnius ar jų struktūrines dalis.

5. Siekiant visapusiškai įvertinti Įstatymų projektais teikiamus siūlymus, siūlytina pildyti Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 13 punktą, jame nurodant, koks galėtų būti lėšų poreikis naujai į nedarbo draudimo sistemą įtraukiamų asmenų išmokoms mokėti.

6. Teisės technikos pastabos perduotos rengėjams darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska